

Nervuška – ARTE o.z., Jurigovo nám. 5, Bratislava

Artefiletika ako preventívna sociálno – výchovná činnosť v škole
/záverečná práca/

Rozvíjanie sociálnych kompetencií prostredníctvom
artefiletických techník v predprimárnom vzdelávaní

Meno a priezvisko: Mgr. INGRID DUČÁKOVÁ

Pracovisko: Základná škola s materskou školou, Masarykova 19/A,
Košice

Artefiletika v prostredí materskej školy

Využitie artefiletických techník je aplikovateľné aj v podmienkach materskej školy.

Cieľom záverečnej práce je nielen rozvoj výtvarného vyjadrovania dieťaťa, ale predovšetkým vedenie detí k poznaniu, ku komunikácii a k rozvíjaniu najmä osobnostných a sociálnych kompetencií.

Vybrané dve výtvarné aktivity slúžia na rozvoj sociálnych kompetencií (dieťa plánuje, organizuje a hodnotí činnosť, správa sa empaticky k svojmu okoliu, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými).

Metodický postup artefiletickej techniky I.

Názov aktivity: Naš nový kamarát (prevzaté, Slavíková a kol., 2007, s. 113, upravené na podmienky materskej školy)

- **Pomôcky a materiál:** baliaci papier, ceruzky, nožnice, lepidlo, temperové farby, farebný papier
- **Výtvarná technika:** kresba, maľba, montáž
- **Pracovná technika:** strihanie, lepenie
- **Prostredie:** trieda
- **Organizačná forma:** skupinová práca

Metodický postup:

- **Motivačná aktivita:** Hra: Moje telo (prevzaté, Podhájecká, M., 2008, s. 125, upravené)
- Na úvod aktivity deťom priblížime anatómiu ľudského tela s využitím obrazového materiálu v encyklopédiách, prípadne prostredníctvom prezentácie „Moje telo“.
- Pri každej spomenutej časti ľudského tela ukážeme deťom obrázok. Jedno dieťa si ľahne na zem a postupne prikladáme pomenované a ukázané časti tela na jeho telo a porovnávame ich spoločne.

Výtvarná aktivita:

- *Expozícia:* Deti rozdelíme do dvoch skupín a rozdáme obrázky častí tela, ktoré si spoločne v skupinách obkresľujú navzájom na baliaci papier. Obkreslené časti tela vystrihnú.
- Deti vystrihnuté časti vymaľujú a spoločne potom zostavujú telo nového kamaráta. Deti použijú techniku montáže ktorú doplnia

Metodický postup artefiletickej techniky II.

Názov aktivity: KÚZELNÉ TVARY

- **Technika:** kresba fixkami, voskový pastel
- **Pomôcky:** papier s vopred predtlačenými tromi tvarmi, fixky, voskový pastel
- **Prostredie:** trieda
- **Organizačná forma:** samostatná práca

Motivačná zahrievacia aktivita: Hra na kúzelníka

- Deti sedia v kruhu. V hre na kúzelníka učiteľka predstavuje kúzelníka a otvára čarovnú šatku a hovorí: „Otváram čarovnú šatku a vidím...(vidí predmety, zvieratá, rozprávkové bytosti a. p.) deti sa premieňajú na dané predmety, zvieratá, rozprávkové bytosti a vykonávajú rôzne pohyby. Na pokyn učiteľky: „Zatváram čarovnú šatku a vidím opäť deti“ si sadajú do kruhu.
- **Úloha:** „*Pred sebou máte tri tvary, ktoré kúzelník začal, ale nedokončil*“. Čo chcel kúzelník vyčarovať? Dokončíte tvary. Deti si vyberú papier s vopred predtlačenými tromi tvarmi a doplnia podľa vlastnej fantázie a predstáv. Na vypracovanie úlohy majú 15 minút.

Reflektívny dialóg – prebieha v kruhu, deti majú svoje výtvary vystavené na zemi pred sebou. Deti si podávajú kúzelníkovu šatku v kruhu, kto má šatku rozpráva o svojom výtvore (čo chcel vyčarovať kúzelník). Učiteľka kladie deťom otázky:

- *Povedz čo chcel kúzelník vyčarovať?(rozprávanie detí o výtvore)*
- *Ako sa ti tvorilo?*
- *Čo Ťa pri tvorení ako prvé napadlo?*
- *Čo tvoj obrázok/výtvor zobrazuje?*
- *Ako si sa cítil pri kreslení?*
- *Chcel by si niečo pridať/ubrať a čo?*
- *Mel niekto podobný obrázok ako ty?*

Kresba č. 1: Na obrázku je panák, zebra a dom. Panák sa volá Dorotka, ide k zebre, lebo ju chce pohladkať. V dome býva Dorotka so svojou rodinou. Dorotka je veselá a teší sa. Zebra má doma ako domáce zvieratko a nebojí sa jej.

Kresba č. 2: Na obrázku je auto, dom a balón. Dom a auto je ešte nové. Nikto v dome nebýva, ale chcelo

Kresba č. 3: Na obrázku je had, slimák a dom. V dome býva babka s dedkom. Dedko pozerá televízor na poschodí a babka pozerá tiež televízor ale na prízemí, lebo sú pohádaní, no dieťa nevie prečo. Slimák a had sú hladný. Slimák hľadá kapustu a had chce chytiť vošku. Had a slimák sú kamaráti.

Kresba č. 4: Na obrázku je dom, stonožka a bazén so šmýkačkou. V dome býva dieťa s rodinou a majú bazén so šmýkačkou. Veľmi rád sa kúpe

Použitá literatura

- Podháňková, V. 2008. Edukační mířiny domácnosti škol. Praha: PL 2008. ISBN 978-80-480-6847-9
- Ševčíková, V. – Šárka, J. – Elášová, S. 2017. Dítě se svou rodinou - učebnice pro předškolní a mateřské školy. Praha: Portál 2017. ISBN 978-80-7387-632-2